

Aan
de gemeenteraad

Datum 11 mei 2021
Zaaknummer 2021-0059254
Betreft Raadsinformatiebrief Ontwikkelingen onderwijshuisvesting

Vergadering van

Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Pijler Lerend en Ondernemend Dordrecht
Bestuur en Middelen
Kernteam/Opgave: Publieksaccommodaties - Vastgoed, Onderwijshuisvesting & Wijkaccommodaties
Auteur: Jeroen Bos
E-mail: j.bos@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Jeroen Bos
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in het (speciaal) basisonderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs. De wijze waarop deze plicht wordt uitgevoerd, is vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Dordrecht. De verantwoordelijkheid beperkt zich tot nieuwbouw en uitbreiding van scholen en het vergoeden van een aantal kosten zoals zakelijke belastingen en kosten van schades.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

De afgelopen jaren is de gemeenteraad regelmatig meegenomen in de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting in het Primair en Speciaal Onderwijs. Na een gedegen voorbereiding zijn, met ingang van 1 januari 2021, de wettelijke taken van de gemeente op het gebied van Onderwijshuisvesting in het PO/SO formeel overgedragen aan Arcade. Arcade is de vereniging van de 11 schoolbesturen in het PO/SO in Dordrecht die namens deze besturen uitvoering geeft aan de taken ten aanzien van onderwijshuisvesting

Langs deze willen wij u graag informeren over de eerste resultaten van deze doordecentralisatie en bespreken wij andere actuele ontwikkelingen op het gebied van Onderwijshuisvesting in de gemeente Dordrecht. Ook wordt stilgestaan bij de stand van zaken van het Integraal Huisvestingsplan Gymzalen, waarmee de raad in 2020 heeft ingestemd.

Wat is de te delen informatie?

Doordecentralisatie PO/SO

Na een gedegen voorbereiding is op 15 oktober 2020 de overeenkomst tot doordecentralisatie ondertekend door alle schoolbesturen in het Primair en Speciaal onderwijs (PO/SO), de bestuurders van Vereniging Arcade Dordrecht en de gemeente Dordrecht. Dit in navolging van het raadsbesluit van de van 19 december 2017, waarin door de gemeenteraad akkoord is gegeven op de

overeenkomst doordecentralisatie PO/SO (dossier – 2063876). Met de doordecentralisatie wordt invulling gegeven aan drie doelstellingen:

- De regie op de uitvoering van de onderwijshuisvestingstaak wordt verlegd naar het maatschappelijk middenveld.
- Er wordt invulling gegeven aan de financiële taakstelling.
- De kwaliteit van de schoolgebouwen en het voorzieningenniveau blijven ook op de lange termijn gewaarborgd.

Deze doelstellingen worden bereikt door een gewijzigde rolneming van gemeente en schoolbesturen, een toegenomen samenwerking en vertrouwen tussen alle partijen, efficiencyvoordelen die behaald kunnen worden in deze constructie en duidelijkheid over discussiepunten als duurzaamheid en verhuur van ruimte in schoolgebouwen.

In 2020 zijn alle voorbereidingen uitgevoerd om een formele overdracht van taken per 1 januari 2021 mogelijk te maken:

- Het bemensen van het huisvestingsbedrijf Arcade.
- Het voorbereiden van de kadastrale overdracht van alle schoolgebouwen.
- Het opstarten en overdragen van nieuwbouw- en renovatie projecten.

Met ingang van 1 januari 2021 zijn de wettelijke taken van de gemeente op het gebied van Onderwijshuisvesting in het PO/SO formeel overgedragen aan Arcade. Arcade voert sinds deze datum de beheertaken en het opdrachtgeverschap voor projecten uit conform de afspraken in de overeenkomst tot doordecentralisatie.

We zien dat de doordecentralisatie nu al effect heeft. Arcade is voortvarend gestart met de voorbereiding en uitvoering van een groot aantal projecten uit het vestigingsplan. Ook zien we dat het Arcade, samen met de schoolbesturen, gelukt is om oplossingen te vinden voor urgente huisvestingsvraagstukken ten aanzien van bijvoorbeeld de Vrije School. De verwachting is dat naarmate iedereen meer gewend is aan de nieuwe situatie en rol, dit steeds natuurlijker zal verlopen.

De gemeente houdt vinger aan de pols door regelmatig ambtelijk en bestuurlijk te overleggen. één en ander conform de afspraken over governance in de overeenkomst doordecentralisatie. Momenteel is ook nog regelmatig overleg om een goede overdracht van taken te waarborgen.

Projecten nieuwbouw en renovatie PO/SO

Belangrijk onderdeel van de doordecentralisatie is een vestigingsplan, waarin staat beschreven wanneer welke scholen worden vervangen. Vooruitlopend op de effectuering van de doordecentralisatie zijn samen met de schoolbesturen en later ook Arcade sinds 2018 diverse projecten uit dit vestigingsplan opgestart en gerealiseerd.

- Nieuwbouw van CBS de Sterrekijker (opgeleverd 2020).
- Verhuizing van SO De Atlas naar Chico Mendesring 821 (2020).
- Verhuizing van dependance Johan Friso school naar Chico Mendesring 196A (2020).
- Uitbreiding Vrije School (5 lokalen) aan Zuilenburg (2021).
- Renovatie De Satelliet aan de Schuilenburg (2021).
- Nieuwbouw De Regenboog aan de Noordendijk 250 (in uitvoering, oplevering gepland 2022).
- Voorbereiding nieuwbouw Het Kristal, Bernhardschool, Pius 10 (ontwerpfase).

IHP gymzalen

Op 26 mei 2020 is het IHP gymzalen vastgesteld door de raad (Dossier – 2576366). In dit plan is de voorgenomen vervanging van een aantal gymzalen beschreven. De komende jaren gaat het om de volgende projecten:

In 2021 is gestart met de voorbereidingen voor de vervanging van de gymzalen aan het Latourpad en de Brouwersdijk. Het ontwerpproces is in uitvoering.

De vervanging van de Waldeck Pyrmontstraat is voorlopig uitgesteld, aangezien de capaciteit op dit

moment niet gemist kan worden ivm de vervanging van de bovengenoemde 2 gymzalen. Zodra de nieuwe gymzaal aan de Brouwersdijk weer in gebruik is, zal, na aanvraag van het budget bij de raad, gestart worden met deze zaal.

Tenslotte is een start gemaakt met het ontwerp voor de vervanging van de gymzalen aan de Heimerstein 34 en Brouwersdijk 4. Deze loopt mee met de nieuwbouw van CBS het Kristal en de Pius 10. Het opdrachtgeverschap van deze gymzalen is gedelegeerd aan Arcade.

Uitbreiding IKRA

De Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond (SIPOR) heeft bij de gemeenteraad in 2018 een verzoek ingediend voor opname op het plan van scholen 2019-2021. De gemeenteraad heeft op 31 oktober 2018 besloten het verzoek niet te honoreren (Dossier - 2190134). Dit besluit heeft de minister overgenomen. De gemeente heeft er bij de schoolbesturen wel op aangedrongen een oplossing te vinden voor de wachlijst van de huidige islamitische basisschool IKRA; Dit is ook meegenomen in het vestigingsplan inclusief de reservering van budget hiervoor. Uitbreiding op de huidige locatie aan de Spirea is niet mogelijk vanwege veiligheidscontouren. De schoolbesturen zijn samen met Arcade in gesprek gegaan over de uitbreiding. Op basis van de leerling prognoses is IKRA een uitbreiding van 2 lokalen aangeboden. IKRA heeft aangegeven hiervoor geen belangstelling te hebben.

Subsidieregeling voor ventilatie op scholen

Door het Rijk is in december 2020 de subsidieregeling voor ventilatie op scholen (SUVIS) ingesteld. Met deze regeling stelt het Rijk € 100 miljoen beschikbaar voor het verbeteren van de ventilatie in schoolgebouwen. Via de SUVIS-regeling financiert het Rijk maximaal 30% van de totale kosten voor het verbeteren van de ventilatie. Het overige deel van de investering komt voor rekening van de scholen zelf. De gemeente draagt vanwege haar beperkte wettelijke taak op het gebied van Onderwijshuisvesting (nieuwbouw en uitbreiding) niet bij aan de kosten. De aanvraag en afwikkeling van de subsidie loopt wel via de gemeente.

In Dordrecht is er voor 5 schoolgebouwen (in het primair onderwijs) subsidie aangevraagd. Inmiddels is voor twee projecten het gevraagde bedrag toegekend. De procedure voor de andere 3 projecten loopt nog.

Ontwikkelingen Voortgezet (Speciaal) Onderwijs:

Op 10 oktober 2017 (dossier - 2036343) is de raad geïnformeerd over het afzien van de doordecentralisatie in het Voortgezet en Voortgezet Speciaal onderwijs (VO/VSO). Bij het onderwijsveld VO/VSO was te weinig draagvlak voor een volledige doordecentralisatie. Dit betekent dat de gemeente haar verantwoordelijkheid houdt voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen voor deze onderwijsvelden.

In het coalitieakkoord 2018-2022 is besloten de De SI-reserve Onderwijshuisvesting Voortgezet Onderwijs in te zetten aan de belangrijkste ambities in het coalitie akkoord en niet te reserveren voor nieuwbouw van schoolgebouwen in het voortgezet onderwijs.

De jaren hierna is een sober beleid gevoerd. Tot 2020 zijn geen nieuwe aanvragen toegekend. In 2021 is door het college ingestemd met nieuwbouw van de Drechtster (VSO), ter vervanging van een gebouw uit 1971. Dit voorstel is inmiddels in procedure bij de raad.

In het Voortgezet Onderwijs zijn de komende 5 á 10 jaar meerdere gebouwen aan het einde van de technische levensduur of toe aan renovatie: De schoolgebouwen van het Stedelijk Dalton Lyceum op de Kapteynweg (MAVO-HAVO) en de Overkampweg (VWO) en de gebouwen van het Insula College op aan de Koningstraat (MAVO) en het Halmaheiraplein (HAVO-VWO).

In de loop van 2021 zal gestart worden met het maken van een Integraal huisvestingsplan (IHP) voor het Voortgezet onderwijs waarin op grond van gegevens over de ontwikkeling van het aantal leerlingen, de technische staat van de gebouwen en de stedenbouwkundige plannen en ontwikkelingen in Dordrecht, voorstellen worden geformuleerd voor een zo efficiënt mogelijke invulling van de huisvesting in het VO. Dit biedt tevens kansen voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit. Goed onderwijs vraagt om kwalitatief goede gebouwen.

Uiteindelijk zal dit leiden tot budgetaanvragen bij de raad voor nieuwbouw en/of renovatieplannen in het Voortgezet Onderwijs.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De (bouw)projecten genoemd in deze raadsinformatiebrief zullen verder worden uitgewerkt en afgerond.

Het (financieel) toezicht op Arcade zal worden vervolgd conform de afspraken in de overeenkomst Doordecentralisatie.

De huisvestingsplan voor het VO zal worden opgestart.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Niet van toepassing.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Uitstel doordecentralisatie onderwijshuisvesting POSO - Raadsvoorstel;

Voortzetting implementatie doordecentralisatie onderwijshuisvesting - Collegevoorstel;

Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting wijziging inzake fiscaliteit - Raadsvoorstel;

Vaststellen Integraal huisvestingsplan Gymzalen Gemeente Dordrecht - Raadsvoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Instemming met de overeenkomst doordecentralisatie PO/SO (dossier – 2063876) 19 december 2017.

Vaststellen huisvestingsplan gymzalen (Dossier - 2576366) 26 mei 2020.

Plan van Scholen 2019-2021 (Dossier - 2190134) 31 oktober 2018.

Raadsinformatiebrief over stand van zaken herijking onderwijshuisvesting (Dossier - 2036343) 10 oktober 2017.

Raadsvoorstel Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting wijziging inzake fiscaliteit (Dossier - 2584917) 14 juli 2020.

Het college van Burgemeester en Wethouders